

Tržaška cesta 19, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 82
F: 01 478 81 70
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 410-9/2024/45
Ljubljana, 22.7.2024
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Uvrstitev projekta 2430-24-0005 Spodbude železniškega tovornega prevoza 2024-2025 v veljavni Načrt razvojnih programov 2024-2027 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi petega odstavka 31. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/2023 in 12/24) je Vlada republike Slovenije na ... dne ... pod točko ... sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <p>V veljavni Načrt razvojnih programov 2024-2027 se, skladno s podatki iz priložene tabele, uvrsti novi projekt 2430-24-0005 Spodbude železniškega tovornega prevoza 2024-2025.</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA</p> <p>Prejemniki:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za infrastrukturo- Ministrstvo za finance- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Mag. Alenka Bratušek, ministrica, Ministrstvo za infrastrukturo Monika Pintar-Mesarič, generalna direktorica Direktorata za železnice, žičnice in upravljanje prometa Mag. Vlasta Kampoš-Jerenec, vodja Sektorja za železnice in žičnice Iztok Vatovec, podsekretar v Sektorju za železnice in žičnice
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
V okviru Odloka o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023-2026 (Uradni list RS, št. 106/23) je predviden ukrep Prevoz tovora po železnicah. Sredstva so namenjena spodbujanju prevoza blaga po železnicah, izboljšanju konkurenčnosti storitev železniškega tovornega prevoza in boljši izkoriščenosti javne železniške infrastrukture in sicer upravičenim izvajalcem železniškega prevoza posamičnih vagonskih pošiljk in kombiniranega transporta blaga na slovenskem železniškem omrežju za leti 2024 in 2025. Namen ukrepa je spodbujanje tovornega

prometa po železnicah na območju RS s ciljem zniževanja emisij toplogrednih plinov in onesnaževanjem zunanega zraka, pri tem pa se z izboljšanjem konkurenčnosti storitev železniškega tovornega prevoza bolje izkorišča železniška infrastruktura in rast železniškega tovornega prometa tudi ob povečani gospodarski aktivnosti, ki bo vplivala na večji obseg tovornega prometa. Višina nepovratnih sredstev znaša do 17.500.000,00 EUR, od tega v letu 2024 do 10.000.000,00 EUR in v letu 2025 do 7.500.000,00 EUR.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t) v EUR	Znesek za t + 1 v EUR
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo	2550-17-0003 – Poraba sredstev Sklada za podnebne spremembe	231758 - Sklad za podnebne spremembe	10.000.000	7.500.000
SKUPAJ			10.000.000,00	7.500.000
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ		/	/	
OBRAZLOŽITEV:				
Sredstva za navedeni projekt so v celoti zagotovljena na evidenčnem projektu 2550-17-0003 – Poraba sredstev Sklada za podnebne spremembe.				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev				
/				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	
	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	
	NE
<p>Mag. Alenka Bratušek MINISTER</p>	

PRILOGE:

- Priloga 1: Obrazložitev,
- Priloga 2: Obrazec 3 za projekt 2430-24-0005,
- Priloga 3: Sklep o potrditvi DIIP,
- Priloga 4: Priloga 2 k Vladnemu gradivu,
- Priloga 5: Mnenje MF.

Priloga 1: Obrazložitev

V okviru Odloka o Programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe za leta 2023-2026 (Uradni list RS, št. 106/23) je predvideno nadaljevanje projekta Spodbude železniškega tovornega prevoza (Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 138/22 in 48/23), v okviru ukrepa Prevoz tovora po železnicah. Za ta namen Ministrstvo za infrastrukturo (MZI) pripravlja podaljšanje javnega poziva za dodelitev finančnih sredstev za spodbujanje železniškega tovornega prevoza.

V zvezi s predmetno zadevo je bila med MZI in Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo (MOPE) usklajena vsebina osnutka Sporazuma št. 2430-24-900006 o sodelovanju pri izvajanju ukrepa »Prevoz tovora po železnicah«.

Predmet javnega poziva je dodelitev finančnih sredstev za spodbujanje železniškega tovornega prometa upravičenim izvajalcem železniškega prevoza posamičnih vagonskih pošilk in kombiniranega transporta blaga na slovenskem železniškem omrežju za leti 2024 in 2025.

Namen ukrepa je spodbujanje tovornega prometa po železnicah na območju Republike Slovenije s ciljem zniževanja emisij toplogrednih plinov in onesnaževanjem zunanjega zraka, pri tem pa se z izboljšanjem konkurenčnosti storitev železniškega tovornega prevoza bolje izkorišča železniška infrastruktura in rast železniškega tovornega prometa tudi ob povečani gospodarski aktivnosti, ki bo vplivala na večji obseg tovornega prometa.

Promet ustvari dobrih 50 % emisij toplogrednih plinov. Hkrati je promet tudi pomemben vir onesnaževanja zunanjega zraka in hrupa ter stroškov za prebivalstvo, zato je nujno potrebno spodbuditi hitrejši prehod na bolj trajnostno mobilnost, predvsem s spodbujanjem železniškega prometa. Večina emisij je torej iz cestnega prometa. Promet je tudi edini sektor, v katerem so se emisije v obdobju 2005–2017 povečale, in sicer za 25,5%. V drugih sektorjih skupaj so se emisije v istem obdobju zmanjšale. Zato se v obdobju 2024 – 2025 predvideva nadaljevanje v preteklih letih začeti ukrepov, v katerem se predvideva tudi projekt Spodbude železniškega tovornega prevoza na območju Republike Slovenije.

Financiranje ukrepa zajema dve finančni obdobji in sicer III. obdobje in IV. obdobje. III. obdobje financiranja traja od 1. 1. 2024, IV. obdobje financiranja traja od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025.

Finančna sredstva so zagotovljena na proračunski postavki 231758 Sklad za podnebne spremembe v obdobju 2024–2026. Višina nepovratnih sredstev, ki so na razpolago za financiranje po javnem pozivu, znaša do 17.500.000,00 EUR, in sicer za leto 2024 do 10.000.000,00 EUR (izplačila se lahko izvedejo do 31. 3. 2025) in za leto 2025 do 7.500.000,00 EUR (izplačila se lahko izvedejo do 31. 3. 2026).

Za spremljanje učinkovitosti ukrepa se upošteva naslednja kazalnika:

- opravljenega transportnega dela v številu prepeljanih neto tonskih kilometrov v železniškem blagovnem prevozu in
- višina skupnega tržnega deleža prevozov blaga opravljenih po železnici, izračunanega na osnovi opravljenih neto tonskih kilometrov.

Za spremljanje učinkovitosti finančne spodbude pa se upošteva naslednja kazalnika:

- višina zneska finančne spodbude na vsako prihranjeno tono emisij CO₂ ekv. v evrih.
- količina prihranjenih emisij CO₂ ekv v kilogramih na en evro finančne spodbude.

Na osnovi podatkov Evropske agencije za okolje znaša obseg emisij prevoza blaga po cesti 140 gramov CO₂ za vsak realizirani neto tonski kilometer prevoza, medtem, ko obseg emisij CO₂ pri enaki količini opravljenega transportnega dela v železniškem prevozu znaša le 16 g. Tako znaša prihranek CO₂, če transport blaga namesto po cesti izvajamo po železnici, v višini 124 gramov emisij CO₂ za vsak realizirani neto tonskih kilometrov prevoza.

Z vzpostavitvijo ukrepa spodbujanja preusmeritve prevoza blaga s ceste na železnico bi:

- vsako leto lahko ohranili od 7,7 do 10,6 mio EUR eksternih stroškov prihranka ter znotraj tega prihranek v višini 31 tisoč ton emisij CO₂,
- upoštevajoč podatke prometa za leto 2017 letno ohranili med 43 in 60 mio EUR eksternih stroškov prihranka ter znotraj tega prihranek v višini 173 tisoč ton emisij CO₂,

Na tak način izvedba ukrepa omogoča doseganje ciljev in obveznosti Republike Slovenije na področju podnebnih sprememb, prednostno na področjih, ki jih določa evropska zakonodaja in na katerih ima Republika Slovenija zaostanke pri izvajanju, to je sektor promet.

Ukrep za spodbujanje preusmeritve prevoza blaga s ceste na železnico prispeva k ohranitvi obstoječega obsega železniških prevozov in njihovi rasti v absolutni vrednosti kot v relativnem smislu tržnega deleža. Ocenjen je letni prihranek eksternih stroškov najmanj v višini od 51 do 70 mio EUR ter v okviru tega letni prihranek 204 tisoč ton CO₂.

DINAMIKA FINANCIRANJA						
VIRI FINANCIRANJA	Financirano pred 2024	Financirano 2024	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan po 2027
VIRI SKUPAJ	0,00	0,00	10.000.000,00	7.000.000,00	500.000,00	0,00
Skledi	0,00	0,00	10.000.000,00	7.000.000,00	500.000,00	0,00
Tip PP: 17 - Proračunski skledi	0,00	0,00	10.000.000,00	7.000.000,00	500.000,00	0,00
PP: 231758 - Skled za podnebne spremembe	0,00	0,00	10.000.000,00	7.000.000,00	500.000,00	0,00
K4: 4102 - Subvencije privatnim podjetjem in zasebnikom	0,00	0,00	10.000.000,00	7.000.000,00	500.000,00	0,00
Usklajenost: USKLAJEN	Skladnost: Veljavni plan enak realizaciji pred: 2024					
Kontaktna oseba: Meri Dizdarevič	Telefon: 01/4788274					
Status vloge: MBU	E-pošta: meri.dizdarevic@gov.si					
Opomba						
V veljavni NRP uvrščamo projekt namenjen spodbujanju tovarnega prometa po železnicah skladno z ustrežno dokumentacijo. Datum financiranja se je podaljšal do 31.3.2026, saj se bodo lahko spodbude za leto 2025 izplačevale do 31.3.2026., skladno s tem se je uredila dinamika tudi v letu 2026.						